

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Grómon- és Zrinyi-utca sarkán, I-ső emelet.
hova minden a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények
intézendők és minden díjak fizetendők.

Felelős szerkesztő:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Néptanulóknak egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1,50.
Egyes szám ára 10 kr.

Főispán és államtitkár.

E cím alatt e lap 67-iki számában egy igen érdekes cikket olvastam; engedje meg nek. szerkesztő ur, hogy e cikkre reflektálva egy-két megjegyzést tegyek jelen állapotainkra.

Én is megbízottsági tag vagyok, még pedig kormánypárti, de úgy magam, mint e megye minden független gondolkodású férfia most már meg van győződve arról, hogy a „Bácsmegyei állapotok” summás elnevezése alatt ismert mindennemű hatalmi visszaélés, jegyzők sikkasztása, az a felett szemet hunyó főszolgabírói praxis, a pajtáskodásból folyó eltusolási machinációk, politikai ellenfelek üldöztetése, holmi bizalmi szavazatok s egymás-tömjénezések a megyegyűléseken, a politikai tisztesség és morálról intéző férfiaknál vallott különös elvek stb. most már tarthatatlanok.

Fejesőlvá olvastam b. lapjában azon heves támadásokat, melyekkel az itt divó rendszert ostromozták, s mondhatom kelletlenül érintett, hogy különösen a főispán ellen oly kemény kifejezések használtattak, habár csak máshonnan idézve, a minőket eddig b. lapjában még nem olvastam.

De még inkább esodákoztam, midőn a Bácska és Nemzetnek erre vonatkozó czáfolatfeléjét olvastam, melyek legnagyobb ellenérve abban konkludált, hogy e vádák alaptalanságáról annyira meg van győződve a megye s az ország, hogy azokat még feleltre sem akarja méltatni.

Már pedig az ilyen czáfolatokkal, ilyen támadások ellen a vádák alaptalanságáról senkit sem lehet meggyőzni.

Bács-Bodrogh megyének minden polgára felháborodással s szegénnyel vesz tudomást mindezekről s han-

gosan követelik, hogy e vádak eklatans módon czáfoltassanak meg.

Ha ez meg nem történik, úgy azok valóknak vételnek s a közvélemény hangosan követeli ily vádak ellen nem védezők magas állású férfiak menesztését.

A közönség kényes közéletére s jogosan alkalmazza a legszigorubb erkölcsi mértéket azokra, kik abban szerepelnek, plane, ha ezek oly magas állású urak, mint a főispán és államtitkár. — Becses lapja kelletlenül reprodukálta a főispánunk elleni erős támadásokat a házassági engedélyek ügyében, hozzátéve, hogy azt csak a főispán reputatója érdekében teszi, elvárva azok czáfolatát.

E támadások általános feltűnést kellettek minden körben, az alapos czáfolatot azonban már három hét óta hiába várjuk.

Ilyesmit büntetlenül egy főispánról nem szabad írni; — tessék illetékes uton az író felelősségét vonni, s ha főispánunk bírói ítélettel igazolja ártatlanságát s a róla közlött állításokat rágalomnak bélyegezi, akkor eljárásának korrektségéhez gyauu sem férhet. — Mindaddig azonban a megye minden független polgára megvonja tőle bizalmát.

A hol ilyen támadások napvilágot láthatnak, a hol jegyzők sikkasztással, főszolgabírák bűnpártolással, a főispán pedig arról vádolják, hogy 2000 fitra menő egyesületi pénzt Grómon Dezsőnek ajándékozott, s sok egyebet: ott a megye független polgárainak szövetkezni kell. Épp azért üdvözlőjük azon megbízottsági tag lelkes felhívását, ki becses lapjában Bácsmegye epuratója érdekében a megye független polgárait egyesülésre buzdítja.

Egy megye-bizottsági tag.

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

A szabadságharcz proklamációiból.

A szabadságharcz-émlékek kiállításának érdekes részét képezi az 1848—49-iki kiáltványok gyűjteménye. Közünk ebből Budavár bevételét hirdető 3 proklamációt.

Pesten Irányi Dániel, kormánybiztos és Hajnik Pál, orsz. rendőrfőnök a következő kiáltványt beosztották ki:

Budavára a miénk!

Ma reggeli 7 órakor vette be ostrommal Görgei tábornok dicső hadseregével. Az osztrák zsoldosok keményen védelmezték a várat, de a magyar vitézségnek végre engedni voltak kénytelenek. Hentzi osztrák tábornok s várparancsnok halálos seben fekszik örözi alatt.

Örvény magyar nép, de el ne bízd magad, hanem készülj újabb csatákra, hogy új győzelmeket és végdíadalt arass!

ELJEN A HAZA!

Budapestben, május 21. 1849.

HAJNIK PÁL, IRÁNYI DÁNIEL,
középponti rendőri igazg. budapesti t. h. korm.-biztos.

Debreczenben, a hol akkor az ország kormánya székel, már a vár bevételét követő napon Kossuth kormányzó következőleg hangzó proklamációban tette közzé az örömhírt:

Budavára be van véve!

Legyen áldott a szabadság istenének szt. neve! És legyenek áldottak a nemzet hadseregének rettenhetlen hősei; kik életüket adják válságul hazánk szabadságáért!

Budavár a miénk!

Bevételéről következő hivatalos tudósítást érkezett:

Május 21-én reggeli 5 órakor három zászlónk a várpalota új épülete mellett lobogott. A latorjajon honvédek mint zergék szökösnek a várba. Az ellenség 24 fontosai felett hosszú póznán fehér lobogó hajlong.

Az ostromtűzés a bécsi kapu felé éjfélkor, tehát az osztrák uralkodás kezdete napjain kezdődött; reggeli 1 órakor eredt meg a várkapunál s a tört falrés irányában a csatározás, és folyt egész virradatig.

Honvédeinkre erősen puskáztak a bástyatornyokról és házak ablakaiból. Ki nem puskázott, követet eresztett le. De mind ez ostromló honvédeinket a rohamtól fel nem tartóztathatta.

Az ellenség több százezer lövése aránylag kevés embert ejtett el, mint onnan merek állítani, mivel a várfal alját szorgosan vizsgálom, s igen kevés halottat veszek észre, de most kezdődik az utzaharcz, mely még sok hőstünknek kerülhet véstébe.

A svábhgy felé levő bástyákról az ellenség fut, csak balra, a fejevári kaputól a még néhány közbem, honvédek a tört falrésen a várba csoportosan felkapaszkodnak.

Ez oldalon mind az agyú, mind a puska-tűz megszűnt, csak a Pest felőli oldalon ropog erősen az apró fegyvertűz.

Félhítre reggel most egy puskaportaktár röpött a légbe. Bent a várban az utzeai harc folyik.

7 órakor reggel. A tűzélés megszűnt, a vár be van véve.

Ludwig kormánybiztos.

Leleszüljön fel a nemzet minden erőfeszítésre, hogy a harc, mely még hátra van, rövid, s a haza megmentésének műve bevégző legyen. Zúduljanak meg a harangok országszerte, hirdessék a magyar szabadság fegyvereinek győzelmet országszerte. Adassék hála istennek és dicsőség a magyar hadseregnek, melyet hőstettei a világ legrettentetlenebb seregévé avattak fel.

Kelt Debreczenben, május 22. 1849.

Kossuth Lajos.

Egy harmadik proklamáció, amelyről az alábbi neve már le van tépve, következőleg beszél el Budavár bevételét:

Budavárának roham általi bevetele.

A győzelmes éj 21. májusra.

Henezi meg van sebesítve s elfogva.

A vasárnap éj folyó hónap 15-ikén a pestieker névze remítő éj volt. Az egész város lángban tűszott, de Budapest lakóai egykedvűen nézték e lángtengert, mondván, hogy ez Henezinek halotti faklyája, az iszonyu agyudörgés pedig nem egyéb, mint az összes osztrák halálhótója. De a következő vasárnap éj a magyarok diadaléje volt, és beteljesedett ama jóvondóls, mert Henezinek uralma sirba szállott és Budának büszke vára ismét a nemzet kezében van.

A mult estén a Duna partján a szokottnál több ember állott, kik mindnyájan meg voltak győződve, hogy az ostrom ez éjjel érendi végét. Este 8—10-ig mindkét részről rövid szünetek mellett erősen folyt az agyuzás. Az osztrákok sorsukat sejtve, ret-

tenőten ordítottak, mintha a pokolból akartak volna segélyt felidézni; de még a pokol is jobb levén e gazoknál, magukra hagyta őket és a magyar agyú ezt kiadotta hozzájuk: „Hallgassatok kutyák, végöröktől itott, ti nem lesztek többé e várnak urai!”

Tíz órától éjfélig a magyarok agyuzása mindinkább növekedett, — harogván a várbeli gazoknak, hogy a magyar vitézek most már komolyan kezdik a vár elfoglalását. Éjfél után megszűnt az agyudörgés és vitez katonáink több oldalról közeledtek a várhoz segítve lelkesedésk és az ellenség csüggedése, valamint az éj sötétsége által.

Reggel 3 órakor, miután a miénk a szükséges álláspontokra elfoglalták, a roham megkezdett és már egy óra múlva a fejevári kapu és több, a várba vezető utak a magyarok kezében voltak.

Eros puskatűz hallatszott, és magyar vitézeink, mint előre lehetett látni, mindentűn győztek. Midőn a miénk a vízvárosi czölöpzetekhez (Pallásdákhoz) érkeztek, az azokat védelmező ellenséges katonák rájuk egy ágyút süttötek el, de a miénk azzal nem gondolva, gyors lépésekkel haladtak előre, mire az ellenség két ágyút ott hagyván, elszaladt, a miénk pedig átmászván a czölöpzetet, azt szétrombolták és a két ágyút elfoglalták.

Már 1/2 órakor a vár nagyobb része a magyarok kezében volt és az első magyar lobogó a gróf Sándor előtti téren kitűzetett. A csata erősen folyt, s az ellenség a házakba és a torlaszok mögé húzóda, innen erősen védelmezte magát, de a miénk a torlaszokat feltartóztatlanul áthágván és a házakba benyomulván, az ellenséges katonákat részint lekonzolták, részint elfogták.

Az istentelen ellenség az álló hidat, a világ e nyolcadik esodáját, mint maga Henezi is nevezte azt, össze akarta ugyan rombolni, és e végett a budai parton levő oszlopát legelőbe röpíteni, de csak felgyújtója pörköldött meg, a hid pedig sértetlen maradt.

Het óra tájban a vár körüli épületekben erősen folyt a puskatűz, és nem sokára már 3 helyen lengett a nemzeti lobogó.

Nyolcz óra felé a miénk a hajdani királyi és nádori palotáról levették a czudar fekete-sürga zászlót és helyébe a Duna partján álló tömelenen néptömeg nem eskély öröme, a nemzeti lobogót kitűzték. Erre csakhamar az egész vár hős seregünk által elő foglalta.

Az embertelen hitszegő Henezi megsebesülve keze, de elevenen vitézeink kezébe esett, megérdemlett büntetését el nem kerülendő.

Örülhetsz Henezi!

	6901. személy v.	6911. vegyes v.
Baja	10.26	7.10
Bikity-Borsód	11.05	7.57
Bács-Almás	11.45	8.46
Csikéria	12.10	9.15
Szabadka	12.940	9.50

Szabadka — Eszék

	7612 személy v.	7614 vegyes v.	7602 vegyes v.
Szabadka	5.18	2.10	6.45
Tavankut	5.59	2.35	7.16
Bajmok	6.24	2.55	7.42
N.-Militics	7.04	3.25	8.28
Z O M B O R	7.42	3.46	8.51
Prigl.-Szt.-Iván	8.10	4.07	9.17
Szonta	8.28	4.21	9.34
Gombos	8.43	4.33	9.49
Dálya	10.18	5.46	11.29
Eszék	12.13	7.09	

Eszék — Szabadka.

	7611 vegyes v.	7603 vegyes v.	7601 vegyes v.
Eszék		8.45	4.20
Dálya	4.34	9.45	4.36
Gombos	6.33	10.59	5.36
Szonta	6.53	11.12	5.51
Prigl.-Szt.-Iván	7.14	11.26	6.07
Z O M B O R	8.01	11.53	6.42
Ns.-Militics	8.27	12.08	7.02
Bajmok	9.20	12.44	7.53
Tavankut	9.43	1.00	8.16
Szabadka	10.18	1.24	8.50

H I R D E T É S E K.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. tszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Goldstein Hermann és fia czeg végrehajthatónak, Drakulits Pál dr ügy gondnok által képviselt ismeretlen tartozkodású Csernus Márton végrehajtást szenvedő elleni 125 frt 97 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Ns.-Militics községben és annak határában fekvő a ns.-militicsi 1014 sz. tjkben Csernus Márton nevében álló s A I. sorszám alatt foglalt 96 hr. 96 ó. i. sz. házra és beltelekre a zombori takarékpénztár által 1891 évi május 19-én kiállított nyilatkozat alapján a C 23 sorsz. a. özv. Csernus Istvánné szül. Ujházi Katalin mellett 453 frtban, az ugyanott 2 sorsz. alatt foglalt 650 hr. sz. 816 □ öl térfogatú üres házhelye 43 frtban, ugyanott 3 sorsz. a. foglalt 871 hr. sz. 310 □ öl kenderföldre 37 frtban és ugyanott 7 sorsz. a. foglalt 648 hr. sz. □ öles üres ház helye, utóbbira szintén a fentebb jelzett haszonélvezeti jog fenntartása mellett 63 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi szeptember hó 17-ik napján délelőtti 10 órakor Nemes-Militics község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár on alól is eladati fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok bees-árának 10 %-át kézpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 41. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes érték-papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban 1891. évi július hó 29-ik napján.
A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. törzsi bíró.

Winterberg-
intézete

Bécs, Wärling, Catage-Anlagen.

Nagy lapynövelde komforttal berendezve. Szép tanító-, háló- és társalgó termek. — Pompás kert stb. — Egészséges fekvésű. ÁLLAMILAG ELISMERT BIZONYÍTVÁNYOK.

Tulajdonosa
Winterberg Mária úrnő,
Coblentz-ből a Rajna mellett.

Rendkívül fontos találmány gyengeség ellen!

Férfiaknak!

A es. és kir. szab. Potentator-ral gyógyulhatnak férfiak rögtön, tartósan és utóbajok nélkül, még oly esetekben is, hol semmi sem használ; még több évi gyengült v. elvesztett erő is helyreállítatik (külsőleg észrevehetetlen, garantizott ártalmatlan, izgalom nélküli, kellemes gyögmód). Híres tanarok elismerő nyilatkozatai, legnevezetesebb ajánlások és alaposan kigyógyultak ezernyi hála-íratái érdekelnek a cs. és kir. szab. Potentator alkalmazását. Maradandó eredmény. A küldés és esomagolás discretióval. Tartalom és származás felismerhetlen **Dr. Altmann Károly**, Wien, VII., Mariahilferstrasse Nr. 70. Felvilágosító rópiratok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

8-13

Amerikába.

Menetjegyek
a németalföldi-amerikai
gőzhajózási-társaság.

I. Kolowrating 9. **Bécs.**

IV. Weyringgasse 7^a

Árjegyzékek és tudósítások gyorsan és díjtalanul.
Legrövidebb, leggyorsabb
legolcsóbb utazás.

Bor-kivonat.

Egy pillanatnyi ellőállítása kitünő egészséges bornak, mely semmivel sem különbözik az igazi természetes bornak, ajánlom ezen törvényileg védett

különlegességemet.

Ára 2 kiőnak (körülbelül 100 liter bort ad ki) 5 frt 50 kr.

Utatisítás ingyen adatik hozzá. A legjobb eredményt és egészséges gyártmányért jótállok.

Spiritus-megtakarítás

érhető el az én fölülmulathatlan erősítő-essenzájammal a pálinkánál. Ez az italoknak kellemes és jó ízt ad és csak nálam kapható. Egy kiő ára 3 frt 50 kr. (600—1000 liter) használati utatisítás ingyen.

Ezen különlegességeken kívül ajánlom még különféle

essenzáimat.

Rum Cognac gyártására, valamint Hqueurelmet stb. fölülmulthatlan engedményen. Rezipiek ingyen adatik, árjegyzékek ingyen.

Pollák Károly Fülöp

Essenz-különlegességek gyára Prága.

5-20

3 nap alatt!!

gyógyul a húgyútiakar, bármily régi keletkezésű is, az új módszerű szabadalmi eszközzel minden más költség nélkül.

Megrendelhető

Dr. Tóth

Budapesten, IV. ker., Deák Ferencz-u. 3. sz.
Egy drb ára használati utatisással együtt 4. finomabb 5 frt.

Laehne-intézet Sopronban.

Nyilvánossági joggal bíró 4 elemi és 6 gimnázialis osztály. Reáliskolai VII. osztálybeli növendékek előkészítése.

Uj növendékek a két szüniidő hónapon is felvétetnek.

Értesítővel, prospektussal szivesen szolgál

9-14

az intézet igazgatósága.

Ódon tankönyvekből nagy raktár.

Mindenmemű iskolakönyvek, író- és rajzszerek, iskolatáskák és szíjjak

nagy választékban

olcsó árért kaphatók.

Schön Adolf

könyv- és papirkereskedésében.

Ugyanott diszes ugy mint egyszerű kötések csinos kiállításban olcsón eszközöltetnek.

Ódon tankönyvekből nagy raktár.